

B.N.L.

THOMA DE AQUINO

DE ARTICULO FIDEI

2

1198

Inc
1342

Thomas de Aquino

Pellechet, 1825

1

Pelobert
1025

Incipit Summa edita a sancto thomà de
año de articulis fidei. ⁊ ecclesie sacramētis

Postulat a me vestra dilectio. vt de articulis
fidei et ecclesie sacramētis aliqua vobis cō-
pendiose pro memoriali transferberem cum
dubitationibus que circa hec possunt inue-
ri. Tercū cum omne theologoz studiū versetur circa du-
bitationes contingentes articulos fidei et ecclesie sacra-
mēta. si ad plenū vestre paternitati satisfacere velle m:
oporteret me totius theologie summam cōprehēdere
difficiles questiones. Quō q̄ sit onerosus yz credo. aduer-
tit vestra prudentia vnde ad p̄sentes vobis sufficiat si ar-
ticulos fidei et ecclesie sacramēta breuiter vobis distin-
guam. et qui errores sint circa quēlibet eorū vitandi.

In primis igit vos scire oportet q̄ tota fides christi-
ana circa diuinitatē et humanitatē christi veritatur. Un-
de christus voce hominis loquens ait. Creditis in deum
et in me credite. Circa ytrūq̄ aut̄ horū a quibusdam sex-
a quibusdā septem articuli distinguūtur. ⁊ sic omnes ar-
ticuli scōz quosdā duodecim scōm quosdā quatuordecim
esse dicūtur. Primo igitur sex articulos sic distinguūt
circa fidem diuinitatis. Sunt enim circa diuinitate tria
cōsideranda. scilicet vnitas diuine essentie. trinitas glo-
narū. et effectus diuine virtutis.

Primus articulus.

Primus igitur articulus est vt credamus essentie di-
uine vnitate scōz illud deut. vii. Audi israel domi-
nus deus tuus vnus est. Circa hunc aut̄ articulū plures
errores vitandi occurrunt. Primo quidē gentiliū siue
a. i.

paganorū. ponentium plures deos. Contra quos dicitur
 exodi. xx. Non habebis deos alienos corā me. Scđus ē
 error manicheorū. qui ponūt duo p̄ma principia esse. vñū
 a quo sunt oīa bona. aliud a quo sunt oīa mala. Contra
 quos dicit ysai. xlvi. Ego dñs. et nō est alter. formans lucē.
 et creans tenebras. faciens pacē. et creans malū. qz ipse
 scđm suā iusticiā infligit malū pene. et cū esse cōspicit in
 sua creatura. malū culpe. qđ esse p̄mittit. Tertius ē er
 roz antropomorficarū ponentiū quidē vñū deū. sed dicē
 tiū eū esse corporeū. et ad modū humani corporis forma
 tiū. Contra quos dicit iobis. iiii. Spiritus est deus. ysa.
 Qui simile fecistis deū. aut quā imagine ponetis ei. Qu
 rtus ē error epicuroꝝ dicentiū. qđ deus non habeat scienti
 am. neq; p̄videntiam de rebus huānis. Contra quos di
 citur pe. ultimo. Omnē sollicitudinē vestras p̄cipientes
 in eum. quomā ipsi cura est de vobis. Quintus ē error
 quorūdam gentiliū philosophorū. dicentiū deum nō esse
 omnipotentē. sed qđ solū potest ea que natura fiunt. Con
 tra quos dicitur in psal. Omnia quecumq; voluit domi
 nus fecit. Omnes igit. hii. vel derogant vnitati essentie
 diuine. vel perfectioni. Unde contra omnes ponitur in
 simbolo. Credo in vñū deum patrem omnipotentem fa
 ctorem celi et terre visibiliū omnium. et inuisibiliū.

Secundus articulus.

Secundus articulus est qđ tres sunt p̄sone diuine in
 vna essentia. scđm illud. i. iobis. ultimo. Tres sunt
 qui testimoniū dant in celo. pater. verbum. et spiritus san
 ctus. et hii tres vñū sunt. Circa hunc articulū sunt plu
 res errorē. Primus quidem sabellii qui posuit vnam
 essentiam. sed negavit trinitatem personarum. dicens. qđ

vna persona quandoq; dicitur pater / quãdeq; filius / quã
 doq; spiritus sanctus / Secundus est error arii / qui pos
 suit tres personas / sed negavit vnitatem essetie dicens.
 filium esse alterius substantie a patre / et esse creaturam.
 et minorem patre non coequalem / nec coeternum / sed in
 cepit postq; non fuerat. Et contra hos tuos errores di
 cit dominus. iohãnis. iiii. Ego et pater vnus sumus. qz
 vt dicit augustinus. In eo q; dicit vnum. liberat te ab
 ariio / q; dicit sumus pluraliter / liberat te a sabellio. Ter
 tius est error ennomii. qui posuit filium dissimilem patre
 Contra quem dicitur colos. primo. Qui est imago inuisi
 bilis dei. Quartus est error macedonii / qui p; sinit spi
 ritum sanctum esse creaturam / Contra que dicit corinth
 iiii. Dominus autem spiritus est. Quintus est error gre
 corum / qui dicunt spiritum sanctum procedere a patre / et nõ
 a filio / Contra quos dicitur iobis. xiiii. Paraclytus aut
 spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo / quia
 l. eum mittit pater tanq; spiritum filii / a filio proceden
 tem / Et iobis. xvi. dicitur. Ille me clarificabit quia de
 meo accipiet. Et contra hos omnes errores in simbolo
 dicitur. Credo in deum patrem omnipotentem / et in filium
 eius vnigenitum non factum consubstantialem patri / et in
 spiritum sanctum / dominum. et viuificantem / qui ex pa
 tre filioq; procedit. Alii vero quatuor articuli diuinita
 tis pertinent ad effectum diuin: virtutis.

Tercius articulus.

Quorum primus qui est certius pertinet ad creati
 onem rerum in esse nature / secundum illud. dixit et
 facta sunt / mandauit et creata sunt. Contra hunc articulum

*no qm
romani*

primo quidem erravit democritus et epicurus. ponentes
quod nec materia mundi. nec ipsa mundi compositio esset a deo.
sed mundus esset factus casu per concursus corporum inuisibili-
um que rerum principia estimabant. Contra quos dicitur
in psal. Verbo domini celi firmati sunt. id est secundum rati-
onem eternam non autem casu. Secundus est error platonis et
anaxagore. qui posuerunt mundum factum a deo. sed ex mate-
ria piacente. Contra quos dicit psal. Mandavit et crea-
ta sunt. id est ex nichilo facta. Tertius error est aristoteli.
Qui posuit mundum a deo non esse factum. sed fuisse ab eter-
no. Contra quem dicitur genesi. i. In principio creavit de-
us celum et terram. Quartus est error manicheorum qui
posuerunt deum esse creatorem inuisibilem. sed visibilia a dia-
bolo esse facta. Contra quos dicitur hebre. xi. fide intel-
ligimus aptata esse secula verbo dei. ut ex inuisibilibus vi-
sibilia fierent. Quintus est error simonis magi. et me-
nandri eius discipuli. et multorum aliorum hereticorum eos se-
quentium qui creationem mundi non deo sed angelis eius at-
tribuebant. Contra quos dicit paulus actuum. xvii. Qui
fecit mundum et omnia que in eo sunt. hic celi et terre cum
sit dominus. Sextus est error eorum qui dixerunt deum non
per se ipsum gubernare mundum. sed per quasdam potestates si-
bi subiectas. Contra quos dicit iob. xxviii. Quem constituit
alium super terram. aut quem posuit super orbem quem fa-
bucatus est. Et contra hos errores dicit in simbolo. Fa-
ctorem celi et terre. visibilem omnium. et inuisibilem.

Quartus articulus.

Quartus articulus pertinet ad effectus gratie per quam
vivificamur a deo. secundum illud ad romanos. iii. Iu-
stificati gratis per gratiam ipsius scilicet dei. Et sub hoc ar-

titulo comprehenduntur omnia sacramenta ecclesie / et
 quecumq; pertinent ad ecclesie unitatem / et dona sancti
 spiritus et iusticia hominum. Et quia de sacramentis ecclesie
 postea erit agendum / de his interim supersedeamus / et alios
 errores circa hunc articulum exponamus. Quorum primus
 est cberinti et ebionis / et etia nazareorum / qui dixerunt gram
 ebusti non sufficere ad salutem / nisi aliquis circumcisione et a-
 lia mandata legis custodiat. Contra quos dicit roma. iii. / Et
 bitramur iustificari homine per fidem sine operibus legis.
 Secundus error donatistarum qui posuerunt gram ebusti so-
 lum in africa remansisse / quia scilicet totus alius mundus con-
 cabat ceciliano cartaginensis episcopo / que ipsi dānauerant.
 et in hoc negabant ecclesie unitatem. Contra quos dicitur
 colos. iii. q. in christo iesu non est gentilis / et iudens / circu-
 ciso / et ppuccium / barbarus / et scita / seruus / et liber / sed om-
 nia in omnibus christus. Tertius est error pelagianor-
 rum / qui primo quidem negauerunt peccatum originale esse in
 paruulis. Contra illud quod apostolus dicit roma. vii. / Per
 unum hominem peccatum in mundum intravit. Et in psal. dicit
 Ecce enim iniquitatibus conceptus sum. Secundo dicunt qd
 principium boni operis inest homini a seipso / sed consu-
 matio est a deo. Contra illud quod dicit apostolus phil. ii.
 Deus qui operatur in nobis / et velle et perficere pro bono vo-
 luntate. Tertio dicunt gram dari hominibus secundum sua me-
 rita. Contra illud quod apostolus dicit roma. xi. / Si autem gra-
 tia iam non esset ex operibus / alioquin gratia iam non esset gra-
 tia. Quartus error est origenis / qui posuit omnes animas
 simul creatas cum angelis / et pro diuersitate eorum que ibi
 egerunt quidam homines vocari a deo per gram / quosdam in in-
 fidelitate relinquit. Contra quod dicit apostolus. roma. ix. / Cum
 nondum nati essent aut aliquid boni / aut mali egissent / dictum
 est. qd maior seruet vinon. Quintus est error cathatri-

opio dnat

dux il. proi

opio vijam

gap/ id est montani pascē. ⁊ maxille/ qui dicunt propheta-
tas quasi arrepticios fuisse. ⁊ q̄ nō pphetauerūt p̄ sp̄i-
ritum sanctum. Cōtra quos d̄r petri. i. Nō enī voluntate
humana allata est aliq̄n ppheta/ sed sp̄s sancto inspirat̄
locuti sunt sancti dei oēs. Sextus ē error cendonis. qui
p̄mo dixit d̄m legis ⁊ pphetarū nō esse patrē christi/ Nec
bonū deū esse nec iustū. patrē vero christi bonū/ Quē eti-
am manichei sequi sunt. legem reprobantes/ Contra q̄s
dicit. roma. viii/ Lex quidē sancta ⁊ mādātū sc̄m ⁊ iustū
⁊ bonū/ Et ro. i. dicitur/ Quō ante promiserat p̄ ppheta
suos in scripturis sanctis de filio suo. Septim⁹ ē error
eorū. qui q̄dam que ad p̄fectionē vite p̄tinent asserūt esse
de necessitate salutis/ Quoz q̄das arrogantissime ap̄los
se vocauerūt. ⁊ nullā spem putant habere salutis eos. q̄
v̄tūtū iugibus ⁊ p̄p̄ia possident. Alii vero sicut tacia-
ni nō vescuntur carnibus/ easq̄ oīno abominātur/ sc̄m
illud apost. t̄m. iiii/ Docentes abstinere a cibis quos deus
creavit ad precipiendū cū gr̄a ⁊ actōe fidelibus/ Dicunt
etiā q̄ p̄missio de aduentu sp̄s sancti nō fuit in ap̄lis cō-
pleta/ sed in eis/ Cōtra illud q̄ d̄r actū. ii/ Enticiani di-
cūt hōies non posse saluari nisi cōtinuē orent/ p̄pter illud
q̄ d̄ns dicit luc. xvi/ Quoz sp̄s oraret nō deficere. Quō
sic accipit sc̄d̄s aug⁹. vt nullū diē intermittant circa orā-
di opa/ Alii vero q̄ pallioloemite vocant̄ int̄m silentio stu-
dent/ vt naribus ⁊ labiis suis digitū apponant/ Passaloz
enī grece d̄r palus. ⁊ rinthos nasus/ Quidā etiā dixerūt
q̄ hō nō pōt saluari nisi sp̄ nudis pedibus ambulet/ Con-
tra q̄s oēs dicit ap̄lus corinth. x/ Via michi licet/ sed nō
oīa expediūt/ Et q̄ datur intelligi. q̄ licet aliq̄ a sc̄tis vi-
ris assumātur tanq̄ expedientia/ nō t̄m p̄pter hoc oppo-
sitā reddant illicita/ Octauus ē error eoz. q̄ dicūt eon-
trario opa p̄fectōis nō esse p̄ferenda cōi vite fidelī/ Sic

nouinianus posuit. q̄ virginitas non̄ preferatur coniugio
 Cōtra illud qđ dicitur corinth. vii. Qui m̄rimonio iūgit
 & ginē suā bene facit / r̄ q̄ nō iūgit. melius facit. Et sicut
 vigilantius. qui equavit statū diuitias possidentū statui
 paupertatis p̄pter x̄pm̄ assume. Cōtra quē marth. xviii.
 dicit. Si vis p̄fectus esse. yade r̄ vende oia que habes r̄c.

Nonus error est negantiū liberū arbitriū. sicut nega-
 uerūt quidē dicentes aīas que sunt male creatōis nō pos-
 se nō peccare. Cōtra q̄s d̄r p̄ma. io. ii. hec scribo vobis. vt
 non peccetis. Decimus error ē p̄stillianitarū. r̄ etiam
 manicheoz. Diceutiū hoīes esse fatalib⁹ stellis colligatos
 Ita sc̄z q̄ eoz opa sunt necessitati astroz subiecta. Con-
 tra quos d̄r iere. x. A signis celi nolite timere que gentes
timent. Undecimus ē error dicentiū q̄ hoīes gr̄am dei
 et caritatē habētes peccare non p̄nt. Ita q̄ asserūt eos q̄
 aliqū peccant nū p̄ caritates habuisse. Cōtra q̄s d̄r apo. c.
 ii. Caritatē tuā p̄stinā reliq̄sti meoz esto vnde excideris

Duodecimus est error eoz q̄ ea q̄ ab ecclesia dei vniuer-
 saliter sunt statuta dicūt nō esse obseruāda. Sicut arria-
 ni. q̄ dicūt statuta ieiunia nō esse solēniter celebranda sed
 cum q̄s voluerit ieiunet ne videat esse sub lege. Et sicut
 veyerachochite. i. quarto decimiani. qui dicūt. xiiii. luna
 pascha esse celebrandā q̄cunq; die septimaē occurrerit. Et
 eadē rō est de q̄busdā aliis ab ecclesia statutis. Et cōtra
 oēs istos errores in simbolo ap̄loz dicit. Sc̄tāz eccel iam
catholicā. sc̄toz cōionez remissionē pctōz. Et in simbolo
 patrū dicit. Qui locutus ē p̄ p̄phetas r̄ yn̄az sc̄tāz catho-
licā r̄ apostolicā ecclesiā. Cōfiteor vnū baptisina i remissi-
onem peccatorum.

Quintus articulus.

Quintus articulus ē de resurrectione mortuoz. De q̄
 d̄r corinth. xy. Des qđ resurgem⁹. Cōtra quē etiā

sunt plurimi errores. Quorum primus est error valentini.
q̄ carnis resurrectōz negavit. quē etiā plures heretici sūt
secuti. Contra quē dicit ad corinth. xv. Si christus p̄dicat
q̄ surrexit a mortuis quō quidā dicūt i vobis qm̄ resur-
rectio mortuoz nō ē. Secundus est error ymenez fileti.
Cōtra q̄s dicit ap̄tus q̄ a veritate deciderūt dicētes re-
surrectionez iā factam. vel q̄ nō credebāt resurrectionez
nisi sp̄uales. vel q̄ nō credebāt alios resurrecturos. nisi il-
los q̄ cū xp̄o surrexerūt. Tercius est error q̄rudaz mo-
dernoꝝ hereticoz q̄ dicūt resurrectionē futurā. non tñ
eozūdem corporū. sed sic resumēt q̄daz corpora celestia.
Cōtra q̄s ap̄tus dicit corinth. xv. Quod corruptibile
hoc induere incorruptionē. et mortale hoc induere immor-
taliatē. Quartus est error euticii patriarche cōstantino-
politani. qui posuit q̄ corpora n̄ra essent aere vel ventosi-
milia. vt gregorius narrat in. xiiii. mora. Contra quez
est q̄ dñs post resurrectionez suaz corpus suū discipulis
palpandū p̄buit dicens. luc. vlt. Palpate et videte. Cum
ap̄tus dicat phil. iii. Qui reformabit corpus hūilitatis
nostre cōfiguratū corpori claritatis sue. Quintus est er-
ror dicentū q̄ corpora hūana in resurrectione vertent in
spiritū. Cōtra q̄s luc. vlt. d. Sp̄s carnez et ossa nō ha-
bet. sicut me videtis habere. Sextus est error cherintbi
qui mille annos post resurrectionē in terrā no regno chri-
sti fabulat futuros. in q̄bus hoies carnales ventris et li-
bidinis voluptates habebūt. Cōtra quez dicit math. xx. In
resurrectione neq̄ nubent neq̄ nubent. Quidā etiā dixerūt
q̄ post resurrectōz mortuoz i eode statu i q̄ nūc ē mūdus
manebit. q̄ dicit apoc. xxii. Et dicit celū novū et terra novā.
Et apoc. vi. ro. viii. q̄ ipsa creata liberabit a servitute cor-
ruptois i libertatez gl̄e filioꝝ dei. et oēs hos errores dicit
carnis resurrectōz. et i alio libro Expecto resurrectōz me.

no d. n. p. r.
ap. b. p. n. s.

Sextus articulus.

5

Sextus articulus pertinet ad vltimum effectum di-
 uinitatis. qui est remuneratio bonorum et punitio ma-
 iorum. scdm illud psal. Tu reddes vnicuique scdm opera
 sua. Et circa huc fuerunt multi errores. Quorum primus
 est dicentium. qd anima moriatur cum corpore sicut arabs alle-
 rit. vel etiam post modicum interuallum sicut zeno dicit. vt
 recitatur in libro de ecclesiasticis dogmatibus. Contra
 quos est ap[osto]lus phil. i. Desiderium habens dissoluit esse cum
 christo. Et apoc. vi. Vidi sub altare dei animas interse-
 ctorum propter verbum dei. Secundus est error origenis. qd
 posuit demones et homines danatos iterum posse purgari
 et redire in gloriam. et angelos et homines beatos iterum
 posse ad malum deduci. Quod est contra auctoritatem domi-
 ni. math. xxv. Ibi sunt hi in supplicium eternum. Iusti autem in
 vitam eternam. Tertius est error dicentium. omnia prima
 et omnes penas malorum futuras esse equales. Contra quo-
 rum primum dicitur corinth. xv. Stella differat a stella in clari-
 tate. sic et resurrectio mortuorum. Contra secundum dicit math. xi
 Tiro et sidon remissus erit in die iudicii quam vobis. Quar-
 tus est error dicentium animas malorum non statim post mortem
 descendere in infernum. Nec aliquas sanctorum animas pa-
 didum intrare ante diem iudicii. Contra quos dicit luce
 xvi. Adortuus est diues et sepultus in inferno. Et corinth.
 v. Si terrestris domus nostra dissoluatur huius habitacionis
 domum habemus non in terra factam preseruatam in celis. Quintus
 error est dicentium non esse purgatorium animarum post mortem. eorum
 scilicet qui caritate decedentes aliquid purgabile habent. Contra
 quos corinth. iii. Si quis edificauerit super fundamentum. scilicet fidei
 pro dilectione operantis lignum fenem stipulam. detrimetur patie-
 tur. tunc tamen saluus erit. Sic tamen tanquam pignus. Et contra hos

A
 via
 am.

+

errores dicitur in simbolo vitam eternam amen. Et vitam futuri seculi amen. Alii vero qui septem articulos circa fidem diuinitatis assignant. eos sic distinguunt. Et primus sit de essentie vnitatis. Secundus de persona patris. Tertius de persona filii. Quartus de persona spiritus sancti. Quintus de effectu creatiois. Sextus de effectu iustificationis. Septimus de effectu remuneratiois. in quo comprehendunt resurrectionem. Et vitam eternam. Et sic dum predictorum sex articulorum. secundum diuiduntur in tres. Quintum vero et sextum compingunt in vnum. fiunt secundum eos septem articuli. nec refert quantum ad veritatem fidei vel erroris variationem qualiter distinguantur.

Nunc restat considerare articulos qui pertinent ad humanitatem christi. circa quam etiam sex articulos distinguunt.

Primum est circa conceptionem et natiuitatem christi. secundum quod dicitur ysaie. vii. et inducit math. i. Ecce virgo concipiet et pariet filium et vocabitur nomen eius emanuel. Et circa hunc multi errores fuerunt. Primus fuit dicentium christum fuisse purum hominem. Et quod non semper fuit sed a maria virgine sumpsit exordium. Et iste est error carpocratistarum et cherintharum et ebionitarum et pauli samositanorum et sotinorum. Contra quos dicitur roma. viii. Ex quibus christus secundum carnem super omnia benedictus deus amen. Secundus est error manicheorum. dicentium quod christus non habuit verum corpus. sed fantasticum. Contra quos dicitur quod dominus luc. vltimo reprehendit errorem discipulorum suorum qui turbati et perterriti estimabant se spiritum videre. et math. xiiii. Videntes eum discipuli super mare ambulantes turbati sunt dicentes. quia fantasma est. et pro tempore clamauerunt. Quorum opinione dominus remouet. dicens. Habete fiduciam. Ego solum nolite timere. Tertius est error valen-

tini qui dixit christum celeste corpus attulisse. nichilq; de
 virgine assumpsisse. sed p̄ illā tanq̄ p̄ riuū aut fistulā. si-
 ne vlla de illa assumpta carne transisse. Contra quē d̄r ad
 galatas. iiii. Misit deus filiū suū factū ex muliere. (Qu-
 tus ē error appollinaris. q̄ dixit verbū in carnē fuisse cō-
 uersus. aut transmutatū. Nō autē carnē de marie carne
 susceptū. propter illud qd̄ d̄r. iobis. i. Verbū caro factū
 est. p̄ hoc intelligens q̄ verbū sit in carnē cōuersus. Con-
 tra qd̄ statim ibidē subditur. Et habitauit in nobis. Nō
 autē in nostra natura integre habitasset si fuisset in carne
 cōuersus. Unde intelligendū ē verbum caro factum est
 id est verbum factum est homo. Sic enim caro frequēter
 sumitur in scripturis. vt illud ysa. xl. Videbit omnis ca-
 ro pariter quod os domini locutū est. Quintus error ē
 arrii. qui posuit christū humanā aiām non habuisse. sed
 verbum fuisse loco anime. Contra qd̄ dicitur. iobis. x. Nō
 tollet animam meam sed ego ponam eam. et iterum
 sumo eam. Sextus est error appollinaris. qui cum pre-
 dicto testimonio et aliis conuinceretur animam huma-
 nam christum habuisse. posuit q̄ christus non habuit in-
 tellectum humanum. sed verbum dei fuit ei loco intel-
 lectus. Contra quod est. quod dominus se esse hominem cō-
 fitetur. iohannis. vi. Queritis me interficere hominem
 qui veritatem locutus sum vobis. Non autē fuisset ho-
 mo. si anima rationali caruisset. Septimus error ē en-
 ticetis. qui posuit in christo ynām naturam compositas
 ex diuinitate et humanitate. Contra quod apostolus di-
 cit q̄ cum in dei forma esset. formam serui assumpsit. phi-
 lipensis. secundo. manifeste distinguens in eo duas natu-
 ras. diuinam et humanam. Octauus est error mono-
 telicarum ponentium in christo ynām scientiam et vo-
 luntatem. Contra quod dominus iesus dicit math. xvi

in (m) an
 ny (o) pa ad b
 an. d.

Non sicut ego volo. sed sicut tu. vbi manifeste in christo
ponitur alia voluntas humana. alia diuina. que est cōis
patri et filio. Nonus error est nestori. qui posuit christū
deum pfectū. et hominē pfectū. et tñ aliam dixit psonaz
dei esse. aliam hominis. et q̄ nō est facta vnio dei et hoīs
in vna psona christi. sed solū scōm gratie inhabitationem
ita q̄ negat beatam virginē esse matrē dei. sed eā dicit es-
se matrē hoīs christi. Cōtra qd̄ dicit luce. i. Qd̄ ex te na-
scetur scōm. vocabit̄ filius dei. Decimus error est carpo-
cratis qui hoīem christū de vtroq; natū putasse phibet.
Cōtra qd̄ dicit math. i. anteq̄ cōuenirent inuenta est in
vtero habens de spiritu sancto. Undecimus error hel-
uidi est dicentis. q̄ postq̄ btā virgo peperit christū: ex
iōseph plures filios genuit. Cōtra qd̄ dicit eze. xl. Porta
hec clausa erit et nō aperiet. et vir nō transibit p̄ eā. quo-
niā dñs deus egressus est p̄ eam. Et p̄tra hos oēs errores
in simbolo ap̄loy dicitur q̄ filius dei cōceptus est de spi-
ritu sancto. natus ex maria virgine. Et in simbolo patrū
dicit. Qui p̄pter nos hoīes et p̄pter nostrā salutē descen-
dit de celis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria
virgine. et homo factus est.

Secundus articulus.

Secundus articulus est de passione et morte christi:
quā dñs ipse pdixit dicens. Ecce ascendimus hiero-
solimam et filius hominis tradetur principibus sacerdotū.
et cōdēnabūt eū morte. et tradent eū gentibus ad illuden-
dum. et flagellandū et crucifigendū. Cōtra hūc articulū
p̄mo quidē ē error manicheoz. q̄ sicut corpus christi fan-
tasticū asserunt. ita passionē christi nō in veritate sed in
tantalia esse arbitrat̄. Cōtra qd̄ ysa. lii. Vere languores

nostros ipse tulit. Et tanq̄ ouis ad occisionez ductus est.
 Q̄o etiā inducit actu. viii. | Secundus ē error salini. qui
 in chusto vnā naturā posuit. sed incorruptibilem ⁊ imor-
 tale. Cōtra q̄o d̄i petri. iiii. Chust⁹ semel p̄ pctis nostris
 mortuus est. Et cōtra oēs errores hos ponit in simbolo.
 Crucifixus mortuus ⁊ sepultus.

Tertius articulus.

Tertius articulus ē de resurrectione chusti. sc̄m q̄o
 ipse dixit. math. xx. Tercia die resurget. | Et circa
 hunc articulū p̄mo quidem erravit eberinibos asserens
 chustū nō resurrexisse. sed r̄surrectuz esse. Cōtra q̄o dici-
 tur corinth. xv. resurrexit tertia die sc̄s scriptas. | Se-
 cundus error est. q̄ imponitur origeni. q̄o sit iterū p̄ salu-
 te demonū passurus. Cōtra q̄o dicit. ro. vi. Chustus re-
 surgens ex mortuis. is nō moritur mors illi. ytera nō do-
 minabit. | Et p̄tra hos errores d̄i in simbolo. Tercia die
 resurrexit a mortuis.

Quartus articulus.

Quartus articulus est de descensu ad inferos. cōrpo-
 re iacente in sepulchro. Ephe. iiii. Descendit primū
 in inferiores partes terre. | Unde in simbolo dicit. Descē-
 dit ad inferos. | Q̄o ē p̄tra d̄s d̄a. qui posuerūt chustū non
 descendisse p̄ seipm̄ ad inferos. | cū tñ petrus dicat. actuū.
 ii. Q̄ nō est derelictus in inferno.

Quintus articulus.

Quintus articulus ē de ascensione chusti in celū. de
 quo ipse dicit. iobis. xx. Ascendo ad patrē meū. ⁊ pa-
 trē vestrū. Circa quē errant seletiani. q̄ negant salua-
 b. i.

torum in carne sedere ad dexteram dei patris. sed secundum quod eum exiit et in sole posuit. Contra quod dicit math. ultio. Dominus quidem iesus postquam locutus est eis assumptus est in celum et sedet ad dexteram dei. Unde in simbolo dicitur. Ascendit ad celum et sedet ad dexteram dei patris.

Sextus articulus.

Sextus articulus est de aduentu ad iudicium de quo ipse dominus dicit math. xxv. Cum venerit filius hominis in maiestate suarum omnes angeli cum eo. tunc sedebit in sede maiestatis sue etc. Et petrus dicit actuus. x. Hic est qui constitutus est a deo iudex vivorum et mortuorum. id est bonorum et malorum. sine eorum qui iam mortui sunt. et eorum qui in aduentu christi vivi iuventur. Et circa hoc errant illi de quibus dicit. pe. iiii. Venient in novissimis diebus in deceptionem illulores iuxta proprias concupiscentias ambulantes et dicentes. ubi est nunc promissio aut adventus eius. Contra quos dicit iob. xix. Fugite a facie gladii. quoniam ultor iniquitatis est gladius et scitote esse iudicium. unde in simbolo dicitur. Unde venturus est iudicare vivos et mortuos. Illi autem qui septem articulos ponunt humanitatis. distinguunt primum articulum in duos. ponentes scilicet sub alio articulo conceptum christi. et sub alio eius natiuitatem.

De sacramentis ecclesie.

Tunc restat videre de ecclesie sacramentis que cum omnia comprehenduntur sub. iiii. articulo. qui ad effectum gratie pertinet. Sed quia speciale de sacramentis questionem fecisti: de his seorsum agendum est. Est igitur primo sciendum quod sicut aug. dicit in. iiii. de civitate dei. Sacramentum est sacramentum secretum. vel sacre rei signum. Fuerunt autem in veteri lege quedam sacramenta. id est sacre rei signa. sicut agnus paschalis et alia sacramenta legalia. que quidem

solum significat ante grām christi nō tñ eam causabant.
 Unde apłus ad galathas. iiii. Vocat ea gena 2 infir-
 ma elementa. Gena quidē. quia grām non cōtinebant.
 Infirma. qz grām pferre non poterant. Sacramēta ve-
 ro legis noue p̄tinent 2 cōferunt grām. In eis enī est vir-
 tus christi que sub tegumēto rerū visibiliū secretius ope-
 ratur salutē. vt aug^o. dicit. Et ideo sacramētū noue le-
 gis. Est invisibilis grē visibilis forma. vt imaginē gerat
 2 causa existat. sicut ablutio que fit in aqua baptismatis
 representat interiorē mundationē que fit a pctis p virtutē
 baptismi. (Sunt autē sacramēta noue legis septē. scz. ba-
 ptismus. confirmatio. eucaristia. penitentia. extrema vn-
 ctio. ordo. et nrimoniū.) Quoz prima quibz ordinātur
 ad pfectionē vnus hoīs in seipō. Alia vero duo ordinā-
 tur ad pfectionē 2 multiplicationē totius ecclesie. Vita
 enī spiritualis cōformatur vite corporali. In vita autē
 corporali homo p̄ficitur. Primo quidē p generatōz qua na-
 scitur in hoc mūdo. Secōdo p augmētū quo pducitur ad
 quātitatem 2 virtutē pfectā. Tercio p cibū quo sustenta-
 tur hoīs vitaz virtus. Et hec qdē sufficerēt si nūq̄ infir-
 mari ptinget. Sed qz frequēter hō infirmat. Quarto in-
 diget sanatoē. Sed ē in vita spūali. (Primo qdē hō indi-
 get regeneratōe q̄ fit p baptismū. scōz illō. io. iiii. Nisi q̄s
 renatus fuerit ex aqua 2 spūscō nō pōt intrare in regnū
 dei. Secōdo oportz qz hō accipiat pfectā v̄tutē q̄ p qōdaz
 spūale augmētū p sacramētū p̄firmatōis ad similitudinē
 apłoz q̄s spūscōtus in eos veniens p̄firmavit. Unde dñs
 eis dixit luc. vi. Sedete in ciuitate donec induamī v̄tute
 ex alto. Tercio oportz qz hō spūaliter nutriat p eucari-
 stie sacramētū. Scōz illō. io. vi. Nisi māducaueritis car-
 ne filii hoīs 2c. Quarto oz qz hō spūaliter sanet p sacntū pe-
 nitētie. Scōz illō psal. Sana aiaz meam. qz peccavi tibi.

Quinto spiritualiter si mus et corporaliter per sacramentū
extreme unctionis. scōm illud iaco. vlti. Infirmat quis
in vobis etc. Quantū autē ad cōmunē ecclesie vtilitatem
ordinantur duo sacramenta. scz ordo et mīrmoniu. quia
per ordinē ecclesia gubernat. et multiplicatur spiritualiter
per matrimoniu vero multiplicat corporaliter.

De sacramentis in cōmuni.

Et autē considerandū q̄ predicta septem sacramenta
quedam habēt cōmuniā et quodā ppria. Cōmune q̄
dem est oibus sacramentis qd̄ ferant grām sicut dictus
est. Et ē oibus cōde q̄ omne sacramentū consistit in corpib⁹.
sicut in christo qui ē sacramentoz actor. est verbum caro
factū sicut caro christi sanctificata est. et virtutē sanctifi
candi habet per verbum sibi vnitum. Ita et res sacramēto
rū sanctificant. et vim sanctificandi habent per verba que
in eis proferuntur. Unde aug⁹. dicit super iobis. Accedit
verbū ad elementū. et fit sacramentū. Unde verba quib⁹
sanctificant sacramenta dicunt forme sacramentoz. Res
autē que per huiusmōi verba dicunt sacramentoz materie
sicut aqua ē materia baptismi. et crisma confirmationis.
Requiritur etiā in quolibz sacramēto psona ministri cō
ferentis sacramentū. cū intentōe faciendi quod facit ec
clesia. Quoz triū si aliquid desit. id est si nō sit debita for
ma verborū. Si non sit debita materia. Si ministri sacra
menti non intendant pficere sacramentū. non pficitur sa
cramentū. Impeditur etiā effectus sacramenti per culpā
recipientis. puta si fictus accedat. et nō corde parato ad
suscipiendū sacramentū. Talis enī licet sacramentū sus
cipiat. effectum tñ sacramētū. id ē grām sancti spūs nō re
cipit. q̄ vt dicitur sapientie. i. Spūs sanctus discipline effugiet si

etum. E contra si autem aliqui nondum receperunt sa-
 cramentum qui tamen effectum sacramenti suscipiunt. propter
 deuotionem quam habent ad sacramentum quod habent in vo-
 to sine desiderio. Sunt autem quedam propria sacramentis qui-
 buldam. Nam quedam horum imprimunt caracterem id est spiri-
 tuale quoddam signum distinctiuum a ceteris. sicut in sacramento
 baptismi. in sacramento ordinis. et in sacramento confirmationis.
 Et talia sacramenta nunquam iterantur super eandem personam. Nunquam
 enim qui est baptizatus debet iterum ulterius baptizari. nec
 confirmatus iterum confirmari. nec ordinatus iterum ordinari.
 Quia caracter qui in huiusmodi sacramentis imprimitur indelebi-
 lis est. In aliis vero sacramentis non imprimitur caracter sulci-
 pienti eius. Et ideo possunt iterari quantum ad personam suscipientem
 non tamen quantum ad materiam. Possunt enim vnus frequenter eucari-
 stiam sumere. frequenter penitere. frequenter extremam vincti-
 onem suscipere. frequenter matrimonium contrahere. non tamen eadem
 hostia debet frequenter consecrari. nec idem oleum infirmorum
 debet frequenter benedici. Est et alia differentia. quia quedam
 sacramenta sunt de necessitate salutis. sicut baptismus. et peni-
 tentia. que sunt instituta ad purgandum peccata. quibus non exi-
 stentibus non potest homo saluari. Alia vero sacramenta non sunt de
 necessitate salutis. quia sine his potest homo esse saluus nisi propter
 contemptum sacramenti.

De sacramentis in speciali.

In visis in communi circa ecclesie sacramenta: oportet
 quedam in speciali de singulis dicere. Primum igitur
 circa baptismum sciendum est quod materia baptismi est aqua
 vera et naturalis. nec differt. vtrum sit frigida. aut calefa-
 cta. In aquis autem artificialibus. sicut est aqua rosacea. et ali-
 us huiusmodi baptizari non potest. Forma autem baptismi est
 b.iii.

ista. Ego te baptizo in nomine patris. ⁊ filii. ⁊ spūsancti
Minister autē huius sacnti. pprius est sacerdos. cui ex of-
ficio competit baptizare. In articulo tñ necessitatis. nō
solū sacerdos. sed etiā dyaconus vel laicus ⁊ mulier. si-
ue etiā paganus v̄ hereticus pōt baptizare. dū nō seruet
formā ecclesie intendat facere qd facit ecclesia. Si vero
extra articulū necessitatis aliq̄s a talibus baptizaret reci-
pit quidē sacramentū ⁊ nō debet iterū baptizari. non tñ
recipit grām sacnti qz ficti reputant. v̄tpote extra statu-
tum ecclesie sacntū recipientes. Effectus autē baptismi ē
remissio culpe originalis. et actualis. ⁊ etiā totius culpe.
⁊ etiā pena. ita qd baptizatus nō ē aliqua satisfactio imū-
genda pro pct̄is p̄teritis. Sed statim morientes post ba-
ptismū introducūt ad gloriā dei. v̄nde effectus baptismi
ponitur aperitio ianue paradisi. Circa hoc sacntū fuerūt
aliqui errores. Primus quidē est solencianoz qui dicūt
qd baptismū nō recipiūt in aqua. sed solū baptismū spiri-
tualem. Cōtra quos dñs dicit. iobis. iiii. Nisi q̄s renatus
fuerit ex aqua ⁊ spiritus sancto rē. Secundus error fuit
donatistarum. reprobantium eos qui sunt a catholicis
baptizati. Cōtra q̄s d̄r ad ephē. iiii. Una fides. vnū ba-
ptismū. Et est alius error eoz. Nā dicūt qd hō in pecca-
to existens nō pōt baptizare. Cōtra quos. io. i. Sup̄ quē
videritis spiritum descendente. ⁊ manente sup̄ eū. hic est
qui baptizat. id est xp̄us. v̄nde nocet hōi malus minister
nec in hoc. nec in alijs sacntis. qz christus est bonus q̄ in-
terius p̄fici sacntū. Quartus est error pelagianoz. qui
dicūt pueros p̄pterea baptizari. vt regeneratōe ad opta-
ti. admittant ad regnū dei de bono in melius translati.
nō ista r̄uocatōe ab aliq̄ malo obligatōis veteris absoluti

De secundo sacramento.

Secundum sacramentum est confirmationis Cuius materia e crisma confectum ex oleo qd signat nicotem conscientie et balsamo qd signat odorem bone fame per epm benedicta forma aut huius sacnti e talis. Consigno te signo crucis et firmo te crismate salutis in nomine patris et filii et spullecti. Amen. Minister aut huius sacnti e solus epus non eni licet sacerdos firmados crismate in fronte inugere. Effectus aut huius sacnti est qd in eo datur spulsanctus ad robur sicut datus est aplis in die penthecostes vt scz chustian audacter piteat nomen chusti et ideo firmadus in fronte inugit in qua est sedes verecundie vt scz nomen xpi piteri no erubescat et precipue crucem eius que est iudeis scandalu gentibus autez stulticia Et ppter hoc etiā signo crucis pignat Circa hoc aut sacntu e error quorudā grecoz dicentiu qd sacerdos simplex hoc sacntu pot pferre Contra quos dz actuviii. qd apli miserut petrū et iohem aplos qui iponebant manus sup eos qui baptizati erant a philippo dyacono. et accipiebant spiritūsanctū. Episcopi aut sunt in ecclesia loco aploz et impositōis man⁹ datur i ecclesis firmatio. De tercio sacramento.

Terciu sacramentū est eucaristie Cuius materia est panis triticena et vinū de vite modica aqua pmixtū. Ita qd aqua transeat in vinū. Nā aqua signat populū qui icorparatur xpo De alio aut pae qd triticis et de alio vino qd vitis nō pot hoc pfici sacntū. Forma aut h⁹ sacrameti sunt verba xpi dicentis. Hoc e corpus meū et hic e calix sanguinis mei novi et eterni testameti misteriu fidei qui pro vobis et pro multis effundetur in remissione peccatoz sacerdos in persona chusti loquens hoc pficit sacramentum. Minister autem huius sacramenti est sacerdos

nec aliquis alius potest perficere corpus christi. Effectus autem
huius sacramenti est duplex. Quorum primus consistit in ipsa
secretae sacramenti. Nam virtute praedictorum verborum pa-
nis convertitur in corpus christi et vinum in sanguinem. Ita tamen quod
totus christus continetur sub speciebus panis, quae remanet
sine subiecto et totus christus sub speciebus vini, et sub qua-
libet parte hostiae secrete vel vini secrete separatae fa-
cta, est totus christus. Alius vero effectus huius sacramen-
ti, quem in anima digne sumentis facit, est adunatio hominis
ad christum sicut ipse dicit, iobis. vi. Qui manducat meam car-
nem et bibit meum sanguinem, in me manet et ego in eo. Et quod
per gratiam homo christo incorporatur, et membris eius vivitur. Ple-
quens est quod per hoc sacramentum in sumentibus digne gra-
augatur. Sic igitur in hoc sacramento est aliquid quod est sacra-
mentum tantum, scilicet ipsa species panis et vini, et aliquid quod est
est res et sacramentum, scilicet corpus christi verum, et aliquid quod est
signatum tantum, scilicet unitas corporis mystici, id est ecclesiae, quam hoc
sacramentum significat et causat. Fuit etiam circa hoc sacramentum
multi errores. Quorum primus est eorum quod dicunt, quod in hoc sa-
cramento non est verum corpus christi, sed tantum significativum, cuius
erroris dicit fuisse causa berengarius. Contra quod dicitur
iobis. vi. Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est
potus. Secundus est error arrodianorum qui offerunt in
sacramento panem et caseum dicentes a primis hominibus
oblationes de fructibus terre et ovium fuisse celebratas.
Contra quod est dominus huius sacramenti institutor. Panem et vinum discipulis
dedit. Tercius error est catharistarum praecipuarum, quod
de infatis sanguine quem de toto et corpore minutis punctio-
num vulneribus extorquet, quasi eucharistia sua perficere prohibent.
miscetes eum farinae, panemque exinde perficientes, quod magis est
sile sacificium demonum quam sacrificium christi, sed illud per se. Et stude-
runt sanguinem innocentes, quem sacrificaverunt sculptilibus chanaan

Quartus est error aquirioꝝ. qui aquas solam in sacrificiis offerunt. Cū tñ puerbioꝝ. ix. dicatur ex ore sapientis qui est christus. Bibite vinū quod miscui vobis. Quintus est error opitarū. Qui serpentē esse christū estimātes habēt vnū colubū assuetum panes lingua lambere. Itaq; ita eis velut eucharistiam sanctificare. Sextus est error prepucianoꝝ qui tñ dant mulieribus principatus. vt sacerdotio apud eos honorent. Septimus ē error pauperū de lugduno. qui dicunt iustū hominem posse cōficere hoc sacramentū. Contra quos errores est qđ dñs aplis suis tradidit potestatem hoc sacramentū celebrandi. Unde solū illi qui quadā successione ab aplis acceperūt hanc potestatem possunt sacramentū cōficere. Octauus est error quorūdam qui dicunt admani quasi imitantes nuditatē adē. Ita qđ mares femineq; cōueniunt nudi sectiones audiri. nudi orant. sacramenta nudi celebrant. Contra q̄s dicit corinth. xiiii. Omnia honeste & scđm ordinē fiant i vobis

De quarto sacramento.

Quartū sacramentū est sacramentum penitentie.

Luius quasi materia sunt actus penitentie qui dicunt tres partes penitentie. quarū prima est cordis contritio. ad quā ptinet vt homo voleat de pctō cōmissō. & proponat se de cetero non peccaturū. Scđa ps ē oris confessio ad quā ptinet vt pctōꝝ oīa pctā quoz meōnam h̄s suo sacerdoti confiteatur integraliter. nō diuidens ea diuersis sacerdotibus. Tercia ps est satisfactio pro peccatis. scđs arbitriū sacerdotis. Que quidē p̄cipue fit p̄ ieiuniū. orationē. & elemosinā. Forma autē huius sacramēti sunt verba absolutōis. q̄ sacerdos pfert cū dicit. Ego te absoluo. Minister huius sacramenti est sacerdos habens auctori-

10
ulpi

statem absolnendi. vel per ordinarium vel ex commissione
superioris. Effectus huius sacramenti est absolutio a pctō
Est autē circa hoc sacntū error nouacianoꝝ. q̄ dicunt ho-
minē post baptisimū peccantē. nō posse p penitentiā veniā
psequi. Cōtra q̄s d̄r apoc. ii. Ad eōz esto vnde excideris. et
age penitentiā & prima opera fac.

De quinto sacramento.

Quintū est sacramentū extreme unctionis. Cui⁹ mate-
ria est oleū oliue p ep̄m b̄ndictū. Hoc autē sacramen-
tū nō debet dari nisi infirmo qm̄ timet de piculo mortis
Qui debz inūgi se locis quibz sensū. Videlicet in oculis
ppter vīz. In auribus ppter auditū. In naribus pro-
pter odoratū. In ore ppter gustū vel locutionē. in mani-
bus ppter tactū. in pedibus ppter gressū. Quidam autē
iungūt in renibus ppter delectatiōz q̄ in renibus viget.
Forma autē huius sacnti ē ista. Per istā unctionē ⁊ iuam
pūssimā misericordiā indulgeat tibi d̄ns. quicquid deliqui-
sti p̄vltimū. similiter in aliis. Admister h̄ sacnti est sacer-
dos. Effectus autē h̄ sacnti est sanatio mentis ⁊ corporis.
Circā hoc sacramentū est error eradonitaz. qui feruntur
suos morientes nouo modo q̄i redimere. id est p oleū bal-
samū. ⁊ aquā. ⁊ invocatiōibz quas hebræicis verbis di-
cūt sup capita eoz. Qd̄ est p̄tra formā a iacobo traditam
vt supra dictum est.

De sexto sacramento.

Extū est sacramentū ordinis. Sunt autē septem or-
dines. presbiteratus. dyaconatus. subdyaconatus.
accolitarus. ordo exercitū. lectoris ⁊ ostiariū. Clericatus
non est ordo sed quedam professio vite se dantiūm diuino

ministerio. Episcopatus magis est dignitas q̄ ordo. Ma-
 teria aut̄ huius sacramenti est illud materiale per cuius
 traditiones confertur ordo sicut presbyteratus traditur
 p̄ calicis collationes. Et quilibet ordo tradit̄ p̄ collatio-
 nes illius rei que p̄cipue p̄tinet ad ministeriū illius ordi-
 nis. Forma aut̄ huius sacramenti est talis. Accipe po-
 testatem offerendi sacramentū in ecclesia p̄ viuis et mor-
 tuis. Et idem est dicendū de aliis ordinib⁹. Minister hu-
 ius sacramenti est ep̄s qui confert ordines. Effectus hu-
 ius sacramenti est augmentum gr̄e. ad hoc vt aliquis sit
 ydoneus minister christi. Circa hoc sacramentū fuit er-
 ror arru. q̄ dicebat presbyterū ab ep̄o nō debere discerni.

De septimo sacramēto.

Septimū sacramentū est matrimoniū qd̄ est signum
 coniunctionis xp̄i et ecclesie. Causa aut̄ efficiens ma-
 trimoniū est mutuus p̄sentus p̄ verba de p̄senti expressus.
 Est aut̄ triplex bonū matrimoniū. Quoz primū est pro-
 les suscipiendar̄ educanda ad cultū dei. Scd̄m est fides
 quā vnus iugū debet alteri seruare. Terciū est sacramē-
 tū id est indissolubilitas matrimoniū per hoc q̄ significat
 indissolubile iunctionē christi et ecclesie. Est aut̄ circa hoc
 sacramentū multiplex error. Prim⁹ qd̄ez ractianoz qui
 nuptias damnant. Contra id qd̄ corinth. vii. d̄r. Mulier
 nō peccat si nubat. Scd̄s ē error iouiniani qui nuptias
 equauit yginitati de quo supra dictū ē. Tercius ē error
 nicolaitarū. q̄ in d̄nter mutuis vxorz vtunt̄. Fuerunt
 etiā mlti alii heretici t̄ pia qd̄a dicētes et exercētes. q̄ illō
 bebre. vi. Sit hōrabile cōubiū et chor̄ imactat⁹. Hoꝝ aut̄
 vtute sac̄ntoz nō p̄ncip̄ ad futurā gl̄as q̄ cōsistit in. vii.
 totibus. tribus aie. et quatuor corpis. Prima dos aie et

no de bono
matrimoni

visio dei per essentiam. scđm illud. iobis. iii. Videbimus
eum sicuti est. Scđa est cōprehensio. qua scđ deū apprehē
dimus. quasi nrām mercedem corinth. ix. Succurrite vt
cōprehendatis. Tercia est fructio. qua in deo delectabi
mur. scđz illud iob. xx. Tunc sup omnipotentis deliciis
affluas. Prima aut dos corporis. est impassibilitas. se
cundū illud corinth. xv. Dopotet corruptibile hoc indu
ere incorruptionem. Scđa est claritas. scđz illud math.
xxviii. Fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eorū. Ter
cia est agilitas. per quam celeriter adesse poterunt vbi vo
lunt. Sapientie. iiii. Tanq̄ scintille in arundineto dis
current. Quarta est subtilitas p quam poterūt. quecūqz
voluerint penetrare. scđm illud corinth. xv. Seminatur
corpus animale surget corpus spirituale. Ad quam glo
riam nos perducatur pater et filius et spiritus sanctus. Amē.

Explicit summa edita. A scđo thoma de
año. de articulis fidei et ecclesie sacramētis

Venerabilis dñs nicolaus de cusa presbyter. Cardi
nalis. apostolice sedis legatus p alemāiam in innovati
one statutorū provincialium ecclesie Coloniensis. eisdem
statutis interseruit articulum qui sequitur.

Item laudamus et legi mandamus in sinodo. diocesa
nis libellum sancti Thome de aquino. de articulis fidei.
et sacramētis ecclesie. Quodqz precipiatur curatis vt
partē que est de sacramētis habeant. et studeāt diligēter.

1373.

Ine
1372

